

ปีที่ 2 ฉบับที่ 4 กรกฎาคม - กันยายน พ.ศ. 2555

ข่าวห้องสมุด

Library World News (LWN)

Services Sources Towards to International

กลุ่มวิจัยและพัฒนาห้องสมุด
สำนักหอสมุดแห่งชาติ ถนนสามเสน เขตดุสิต
กรุงเทพฯ 10300
โทร. 0 2628 5192
โทรสาร. 0 281 7543
อีเมล. rld@nlt.go.th
www.nlt.go.th

Library Research and Development
National Library of Thailand Samsen road,
Dusit, Bangkok 10300 Thailand
Tel. 0 2628 5192
Fax. 02 281 7543
email. rld@nlt.go.th
www.nlt.go.th

เรื่องนะคลื่น

จะเอ่ยคำ จำจาก ก็ยากนัก

ใจมียาก แต่จำจาก ด้วยเวลา

ใส่สายคา เลี้ยวกัน จึงพันผูก

มิใช่ญาติ ก็เหมือนญาติ ร่วมอุทร

เพราะเราอยู่ บ้านนี้ มีความรัก

ให้ชีวิต มีค่า ก้าวหน้าไกล

ณ วันนี้ พี่อ๋า ปันหน้าที่

บนบ้านนี้ พักกาย งานก่ายกอง

เป็นภาระ หน้าที่ คนรุ่นหลัง

คือเพาะบ่ม คนดี มีการงาน

เพราะความรัก ผูกพัน นิ่งแน่นหนา

เอ่ยคำลา จิตอาลัย ใจอาวรณ์

ความรักปลุก แน่นหนัก สุดจักถอน

ยามจากจร จึงมิจาก ไปจากใจ

เป็นที่พัก โอบกอด เอื้ออาทร

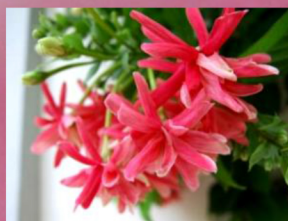
ถึงหลักชัย แห่งอาชีพ ตามครรลอง

ณ วันนี้ พันภาระ สิ้นทั้งผอง

เหล่าน้องน้อง ขอสืบทอด อุดมการณ์

มิหยุดยั้ง พันธกิจ ต้องสืบสาน

กระทำการ ประโยชน์แท้ แก่ชุมชน

~~~~~ ♡ ♡ ♡ ~~~~~

<http://www.gotoknow.org/blogs/posts/398027>

วัตถุประสงค์

เพื่อเผยแพร่ข่าวสาร ความเคลื่อนไหวเชิงวิชาการ
ของหอสมุดแห่งชาติทั่วโลก เป็นรายไตรมาส

ที่ปรึกษา

นางวิลาวัณย์ ทรัพย์พันแสน
ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดแห่งชาติ

จัดทำโดย

กลุ่มวิจัยและพัฒนาห้องสมุด (Research and
Library Development Group)

ถ้อยแถลง

Library World News (LWN) ข่าวสาร
และความเคลื่อนไหวของหอสมุดแห่งชาติทั่วโลก
ในเชิงวิชาการ ปีที่ 2 ฉบับที่ 4 ขอนำเสนอ
เรื่องราวที่น่าสนใจเกี่ยวกับการศึกษาดูงาน ของ
ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดแห่งชาติพร้อมทั้งคณะ
บรรณารักษ์และบุคลากรหอสมุดแห่งชาติ
ส่วนกลางและ ส่วนภูมิภาค รวม 10 คน ได้
เดินทางไปประเทศญี่ปุ่นใน โครงการศึกษาดูงาน
การบริการพิเศษ ISBN ISSN CIP ณ เมืองโตเกียว
ประเทศญี่ปุ่น เป็นเวลา 5 วัน

นอกจากนี้ยังนำเสนอบทกลอนเกี่ยวกับการ
การเกษียณอายุราชการ ภาษาอังกฤษและศัพท์ที่
น่าสนใจหลายคำ อีกทั้งยังรวบรวมข่าวสาร
สารประโยชน์ ความเคลื่อนไหว และกิจกรรมของ
หอสมุดแห่งชาติทั้งในและต่างประเทศอีกเช่นเคย

ท่านผู้อ่านที่ต้องการสมัครเป็นสมาชิก

โปรดติดต่อและบอกรับสมาชิกข่าวสารฉบับ

อิเล็กทรอนิกส์ได้ทาง email: rld@nlt.go.th

สารบัญ

หน้า

ถ้อยแถลง (Content)	1
โลกห้องสมุด (Library World)	2
เปิดโลกการอ่าน (Reading Room)	7
ห้องสมุดภาษา (English Library)	14
หนังสือของประเทศไทยและอาเซียน (Book about Thailand & ASEAN)	17
ความเคลื่อนไหวหอสมุดแห่งชาติ (Up to Date @ NL)	21

บริการข้อมูลเพื่อก้าวสู่สากล
Services Sources Towards to
International

การอบรมบรรณารักษ์อาสา พัฒนาชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ

วาสนา งามดวงใจ *

หลายเดือนที่ผ่านมาข้าพเจ้าได้มีโอกาสไปเป็นวิทยากรบรรยายเรื่องกลยุทธ์การบริหารงานห้องสมุดและวิธีการสร้างบรรยากาศของห้องสมุดตามโครงการอบรมบรรณารักษ์อาสาพัฒนาห้องสมุดชุมชนประจำปี 2555 ของเทศบาลตำบลบางปู ณ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนไททรงาม ต.ท้ายบ้านใหม่ จังหวัดสมุทรปราการ วัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่ออบรมให้ความรู้ด้านห้องสมุด การศึกษาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ แก่เยาวชนในเขตตำบลบางปู จำนวนประมาณ 50 คน

เมื่อแรกได้รับแจ้งจากหัวหน้ากลุ่มวิจัยและพัฒนาห้องสมุดให้ข้าพเจ้าพิจารณารับเป็นวิทยากรบรรยายการอบรมบรรณารักษ์อาสาพร้อมได้ให้เอกสารจดหมายเชิญวิทยากรและกำหนดการโครงการ โดยสัพทว่าโครงการน่าสนใจและเหมาะสมกับข้าพเจ้า เห็นหัวข้ออบรมและสถานที่จัดประชุม

แล้ว “ใช่เลย” ไม่มีใครนอกจากข้าพเจ้า ให้พิจารณาอย่างไร? หรือจะประสานวิทยากร ท่านอื่นไปร่วมบรรยายในบางหัวข้อที่ไม่ถนัดก็ไม่ว่ากัน

ข้าพเจ้าอยากตอบว่า “ไม่ใช่เลย” “ไม่เอาดีกว่า” แต่เมื่อพิจารณาจดหมายเชิญและหัวข้อการอบรม แล้วคิดว่า...การที่เราจะไปเป็นวิทยากรให้กับใครหรือหน่วยงานใด? ใช่ว่าอยู่ๆเราจะไปได้ตามใจส่วนมากผู้จัดจะต้องขอความอนุเคราะห์มายังหน่วยงานก่อนซึ่งส่วนใหญ่มักต้องการปฏิเสธเพราะอย่างหนึ่งเขาต้องการความช่วยเหลือและอย่าลืมว่าเราเป็นหอสมุดแห่งชาติ ดังนั้นเราจะไปเป็นวิทยากรได้ก็ต่อเมื่อผู้จัดเห็นแล้วว่าบุคลากรของหน่วยเรามีความรู้ความสามารถที่จะถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เข้าอบรมหรือผู้ฟังได้ วันรุ่งขึ้นจึงประสานไปยังหัวหน้างานซ่อมและอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อเชิญเป็นวิทยากรร่วมในการอบรมครั้งนี้ ซึ่งหัวหน้าหมวดดำ (หัวหน้างานซ่อมนั่นแหละ) ก็ยินดีตอบเสียงดังฟังชัด “ได้ครับ”

*บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มวิจัยและพัฒนาห้องสมุด

ประธานพิธีเปิดโครงการอบรมฯ

เมื่อตกลงปลงใจด้วยกันทั้งสองฝ่ายที่จะนำ วิชาความรู้ที่แต่ละฝ่ายมีไปอบรมเหล่าเยาวชน บรรณารักษ์น้อย ๆ ในจังหวัดสมุทรปราการเส้นทางการวางแผนจึงเริ่มขึ้น ข้าพเจ้าได้ประสานกลับไปยัง เทศบาลสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมในหลายๆเรื่อง โดยเฉพาะหัวข้อการบรรยายที่ดูแล้วค่อนข้างหนัก และจะเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเยาวชน อาสาสมัครเป็นบรรณารักษ์ไม่ใช่บรรณารักษ์อาชีพอย่าง ข้าพเจ้าหรือบรรณารักษ์จบใหม่มาทำงานห้องสมุด นี่นา!

จากการพูดคุยได้ข้อคิดว่าทางผู้จัดยินดีให้ ปรับเปลี่ยนเนื้อหาตามความเหมาะสมที่เห็นว่าจะ

เกิดประโยชน์ต่อการอบรมของกลุ่มเป้าหมายได้มากที่สุด ผู้จัดประชุมบอกกับข้าพเจ้าว่า “เชิญตามสบาย เลยครับ ทางเราแจ้งหลักสูตรให้เป็นแนวทางเท่านั้น เนื่องจากเราเพิ่งจัดโครงการอบรมแบบนี้เป็นครั้งแรกครับ ไม่แน่ว่าจะมาถูกทางหรือไม่” ระหว่างฟังคำอธิบายข้าพเจ้าก็ยิ้มเข้ากับโทรศัพท์ อยากหัวเราะออกมาดังๆ กลืนหัวเราะแทบแย่! พลางนึกตอบในใจว่า “เทศบาลจะมาถูกทางหรือไม่ ข้าพเจ้าไม่ทราบ แต่ที่ทราบแน่ๆคือ ข้าพเจ้าก็เพิ่งจะไปเป็นวิทยากรครั้งแรกเหมือนกัน” แต่ด้วยมารยาท และเพื่อไม่ให้เกิดความวิตกกังวลทั้งผู้จัดและผู้จะไป เป็นวิทยากรก็ตอบไปว่า “ขอบคุณค่ะ ไม่เป็นไรค่ะ หลักสูตรที่ให้มา ถูกต้องดีแล้ว แต่จะขอปรับบางส่วน ให้เหมาะกับผู้อบรมเท่านั้นค่ะ” ถือว่าเป็นมวยถูก คู่ก็แล้วกัน

จากนั้นจึงศึกษารายละเอียดหลักสูตรการ อบรมเพื่อจัดเตรียมเนื้อหาการบรรยาย มีดังนี้

1. กลยุทธ์การบริหารงานห้องสมุดและ
วิธีการสร้างบรรยากาศห้องสมุด
2. การบริการและกิจกรรมห้องสมุด

3. การคัดเลือกหนังสือและการจัดหาวัสดุห้องสมุด
4. แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติการซ่อมแซมหนังสือ
5. กิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการใช้ห้องสมุด

เวลาบรรยายรวม 7 ชั่วโมง แบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงเช้าและช่วงบ่าย วิทยากรมือใหม่อย่าง ข้าพเจ้าแม้จะตอบรับการไปให้ความรู้กับเยาวชน อาสาด้วยความเต็มใจแต่เบื้องลึกเต็มไปด้วยความ หักใจ...ครุ่นคิดและตั้งคำถามกับตัวเอง ตลอดเวลาว่าจะทำอย่างไรให้กลุ่มเป้าหมายเข้าใจ เรื่องที่เราจะบรรยายภายในช่วงเวลา 7 ชั่วโมง นี่ก็ ประหลาดและกดดันตัวเองว่าพูดไปแล้วเขาจะเชื่อ เราไหม? เราจะพุดรู้เรื่องหรือเปล่า? และที่สำคัญ ต้องทำอย่างไรให้การพุดหรือการบรรยายสิ่งที่ นำเสนอน่าสนใจ ไม่น่าเบื่อ และง่ายต่อการทำความเข้าใจ อันเป็นเรื่องยากมากๆสำหรับวิทยากร มือใหม่

ที่สุดมีนารีชี้นำมาช่วยข้าพเจ้าไว้ได้...ใช่ ใครที่ไหน? หัวหน้ากลุ่มของข้าพเจ้าเอง เธอคงเห็น ข้าพเจ้าวนวายอยู่กับหลายๆเรื่องในช่วงเวลานั้น...ส่ง งานขึ้นสำคัญให้ตรวจพร้อมบ่นกระปอดกระแปด ให้ได้ยินว่าจะไปพุดวันเสาร์นี้แล้ว ยังไม่ได้เตรียม เพาเวอร์พ้อยท์เลย ทำไงดี! แล้วจะพุดรู้เรื่องไหน! ร้อย่างนี้ ไม่รับเป็นวิทยากรงานนี้หรอก... สุดท้ายก็ บอกกับข้าพเจ้า ใจเย็นๆอย่าท้อพุดได้อยู่แล้ว เชื่อผีปาก มีเพาเวอร์พ้อยท์ของเก่าอยู่ ให้ยืม ค็นนี้ จะส่งผลไปให้ นำไปเลือกปรับเนื้อหาให้เข้ากับเรื่อง ที่จะบรรยายได้เลยไม่สงวนลิขสิทธิ์ รู้สึกขอบคุณ

หัวหน้าเป็นอย่างที่สุด ค็นนั้นนั่งอ่านเพาเวอร์พ้อยท์ เห็นว่าใช้ได้ทีเดียวกับเนื้อหาที่จะบรรยาย เลือกปรับ ตัดตอนเป็นบางส่วนและเพิ่มส่วนที่ขาดเติมเต็มจน ครบถ้วนที่ต้องการ ประมาณเที่ยงค็นจึงสำเร็จเป็น สื่อการสอนที่จะไปบรรยายในวันรุ่งขึ้น

เช้าวันเสาร์ที่ 26 พฤษภาคม 2555 ตั้งแต่ เข้า อาบน้ำ เลือกชุดสวยตัวเก่งที่ใส่แล้วคล่องตัว ที่สุด พลังบอกตัวเองในใจว่า “วันนี้ ต้องตายแน่” เอ๊ยไม่ใช่ พุดใหม่ “วันนี้ สู้ตาย” กำลังใจเกิดขึ้นมา เยอะเลย สร้างความมั่นใจให้กับตัวเอง บอกกับ ตัวเองว่า “เรื่องนี้ หัวข้อนี้ สำหรับที่ฉันรู้ดีที่สุด” จากนั้นออกเดินทางไปยังจุดหมายปลายทาง ศูนย์ การเรียนรู้ชุมชนไททรงาม

ข้าพเจ้าไปถึงก่อนเวลามากจึงมีโอกาสดัง พบปะพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ประสานงานโครงการที่ พุดคุยผ่านทางโทรศัพท์กันมาตลอด วันนี้ได้พบตัว จริง เสียจริง เป็นชายหนุ่มหน้าตาใช้ได้ ประมาณ ว่า “ใช้ให้ไปทำได้ทุกเรื่อง” ด้วยข้าพเจ้าเห็นพ่อ เจ้าประคุณ ทำทุกเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบงาน จาก การพุดคุยทำให้ได้รับความรู้ว่า เทศบาลตำบลบาง ปู ประกอบด้วยชุมชนในความรับผิดชอบทั้งหมด 6 หมู่บ้าน จัดตั้งห้องสมุดชุมชนขึ้นในหมู่บ้านทั้ง 6

แห่ง ห้องสมุดมีลักษณะเป็นตู้คอนเทนเนอร์ขนาดใหญ่ เทศบาลใช้งบประมาณดำเนินการจำนวน 1 ล้านบาท ข้าพเจ้าอยากเห็นห้องสมุดจึงเอ่ยปากขอไปดู

เจ้าหน้าที่ยิ้มอย่างดีใจ ระบุว่า ไปได้เลย ครับ เดี่ยวเชิญอาจารย์ไปชมได้เลย ห้องสมุดอยู่ไม่ไกลจากที่ประชุม นั่งรถไป 5 นาที ก็ถึงครับ เจ้าหน้าที่พาเข้าไปชมภายในห้องสมุดตู้คอนเทนเนอร์มีขนาดกว้างพอควรแต่แลดูคับแคบ เนื่องจากตรงกลางห้องถูกวางไว้ด้วยโต๊ะขนาดใหญ่สำหรับเป็นโต๊ะอ่านหนังสือ ชั้นหนังสือชิดผนังห้องมีหนังสือจัดเรียงไว้อย่างเรียบร้อยเป็นหนังสือใหม่ทั้งหมดน่าที่เทศบาลนี้ทุ่มเงินจำนวนล้านเพื่อส่งเสริมการอ่านให้กับคนในชุมชน

ข้าพเจ้าลองหยิบหนังสือขึ้นมาดูพบว่า หนังสือยังไม่มีการจัดหมวดหมู่ตามระบบห้องสมุดทั่วไป จึงถามเจ้าหน้าที่ว่า ห้องสมุดมีบรรณารักษ์ไหมคะ ? คำตอบคือไม่มีบรรณารักษ์ รู้สึกอากาศเย็นมาก มองขึ้นไปพบเครื่องปรับอากาศเปิดทำงานอยู่ มิน่าถึงเย็นฉ่ำ! ที่น่าสนใจ มีคอมพิวเตอร์ตั้งวางอยู่ 2 - 3 เครื่อง ไม่ธรรมดานะ ห้องสมุดนี้ คำถามเด็ดที่บรรณารักษ์ชอบถามเวลาไปดูงานห้องสมุด “มีคนเข้าใช้เยอะไหม” เจ้าหน้าที่ตอบด้วยความภาคภูมิใจ มีมากเลยครับ โดยเฉพาะเด็ก ๆ ชอบมากันมากเลย ตอนเย็น ๆ จะพากันมาใช้ห้องสมุดนี้ ห้องสมุดเพิ่งเปิดได้ไม่นาน เจ้าหน้าที่ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ห้องสมุดตู้คอนเทนเนอร์เปิดมาแล้ว 5 แห่ง กำลังจะเปิดอีกแห่งเป็นแห่งที่ 6 ครบตามเป้าหมายของเทศบาล

จากนั้นกลับมาสนามจริง นั่งอยู่สักพัก วิทยากรอีกท่านเดินทางมาถึงพร้อมกล่องบรรจุหนังสือและวัสดุอุปกรณ์ที่เตรียมมาเพื่อใช้สาธิต และฝึกปฏิบัติการซ่อมหนังสือของผู้เข้าอบรม วิทยากรร่วมเดิมเป็นหัวหน้ากลุ่มงานซ่อมและอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศ แต่เกิดติดภารกิจอื่น จึงส่งลูกน้องคนเก่งมาแทน

ผู้เข้าอบรมเริ่มทยอยเดินเข้ามาในห้องประชุม เป็นสิ่งที่ไม่คาดคิดและน่าประทับใจในเวลาเดียวกัน ผู้เข้าอบรมมีอายุทุกช่วงวัย ตั้งแต่อายุ 8 ขวบจนถึงอายุราว ๆ 60 ปี เยวชน ! ตรงไหนพะ ! แล้วจะบรรยายกันยังไง ! แต่ข้าพเจ้าเลือกที่จะฟันฝ่ามากกว่าจะหลีกเลี่ยง จึงตั้งหลักเตรียมตัวใช้องค์ความรู้ทฤษฎีด้านการสอนที่เล่าเรียนมาบวกประสบการณ์ที่เคยพูด ๆ บ่น ๆ ให้นักเรียนนักศึกษาและประชาชนที่มาศึกษาดูงานหรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่หอสมุดแห่งชาติ เมื่อถึงเวลาบรรยายนำเข้าสู่บทเรียนกล่าวทักทายและชวนพูดคุยถึงปัญหาเยาวชนของจังหวัดสมุทรปราการที่เราพบเจอในหน้าหนังสือพิมพ์ ข่าวโทรทัศน์ เช่น ปัญหาเด็กแว้น เด็กตึกกัน ปัญหายาเสพติด พร้อมวกมาถึงทางแก้ปัญหาที่น่าเรื่องห้องสมุดมาเป็นตัวช่วยได้ดีซึ่งเทศบาลตำบลบางปูดำเนินการอยู่ขณะนี้ พร้อมเฉลยไปด้วยว่า วิทยากรก็เป็นคนสมุทรปราการ เรียกเสียงฮือฮาได้

พอควร และดูผู้เข้าอบรมจะมีมิตรไมตรีให้กับวิทยากร
มือใหม่ คอยลุ้นและเป็นกำลังใจให้ในยามที่เกิดความ
ขลุกขลักหรือติดขัดไม่ว่าจะเป็นไมโครโฟนที่เสียงขาด ๆ
หาย ๆ ตลอดเวลาเครื่องฉายโปรเจคเตอร์ทำงานไม่ได้
จอฉายภาพทางไม่ขึ้นบิตเปี้ยวไปมาน่าสงสาร! และ
อากาศที่ร้อนอบอ้าวเนื่องจากเครื่องปรับอากาศเสีย

หัวข้อแรกบรรยายเกี่ยวกับกลยุทธ์การ
บริหารงานห้องสมุดและวิธีสร้างบรรยากาศของ
ห้องสมุด ให้อุณหภูมิการจัดบรรยากาศการจัด
ห้องสมุดต่างๆ บรรยายความรู้เกี่ยวกับงาน
ห้องสมุด วิธีการจัดห้องสมุด ฯลฯ สังเกตดูผู้เข้า
อบรมมีความตั้งใจและจดบันทึกลงในสมุดด้วย
อากาศเริ่มร้อนขึ้น...วิทยากรเริ่มเหนื่อย ผู้ฟังก็เริ่ม
อยู่ไม่สุขมองไปเห็นผู้ประสานงานทำมือขอเวลาพัก
รับประทานอาหารว่าง จึงรีบสรุปการบรรยาย

ช่วงที่สอง เป็นการบรรยายและฝึกปฏิบัติ
เรื่องการซ่อมหนังสือโดยวิทยากรสมาคมเท่จาก
หอสมุดแห่งชาติและทีมงาน 2 ท่าน ซึ่งมาช่วยด้วย
ใจ ช่วงนี้ทำให้ได้รู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาหนังสือ
สาเหตุของการเสื่อมสภาพของหนังสือ และวิธีการ
ซ่อมอนุรักษ์หนังสือ วิทยากรได้สาธิตวิธีการซ่อม
หนังสือทั้ง 2 แบบ คือ ซ่อมเล็กน้อยและแบบซ่อม

ใหญ่ ได้รับความสนใจจากผู้เข้าอบรมเป็นอย่างมาก
สนใจซักถามกันอย่างแข็งขันและทุกคนได้ลงมือฝึก
ปฏิบัติซ่อมหนังสือจริงต่างตั้งใจมุ่งมั่นทำตาม
ที่วิทยากรสอนทุกกระบวนการเมื่อซ่อมเสร็จวิทยากร
ตรวจงานและอนุญาตให้นำกลับบ้านเป็นที่ระลึก

ช่วงบ่าย การบรรยายถูกเปลี่ยนแปลงเวลาให้
เหลือ 2 ชั่วโมง จากเดิม 3 ชั่วโมง วิทยากรจึงต้อง
ปรับแผนการบรรยายเนื้อหาโดยรวบหัวข้อการ
บริการและกิจกรรมห้องสมุดผนวกรวมกับกิจกรรม
ส่งเสริมการอ่านและการใช้ห้องสมุดไว้ด้วยกัน แต่ละ
กิจกรรมวิทยากรพูดคุยซักถามโต้ตอบกันระหว่าง
ผู้เข้าอบรม ฉายตัวอย่างกิจกรรมแต่ละประเภทให้ชม
และทิ้งท้ายช่วงนี้ด้วยเรื่อง มารยาทการใช้ห้องสมุด

ถัดไปเป็นหัวข้อการคัดเลือกหนังสือและการ
จัดหาวัสดุห้องสมุดว่าด้วยประโยชน์ของหนังสือ
หลักในการคัดเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด การ
จัดเรียงหนังสือขึ้นชั้น บัตรรายการ การจัดหมู่
หนังสือด้วยระบบทศนิยมดิวอี้ ฯลฯ เหล่านี้อธิบาย
เพียงคร่าวๆพอสังเขปไม่ลงลึกรายละเอียดเนื้อหา
มากนัก ให้ผู้อบรมพอเข้าใจเท่านั้นในส่วนของการ
จัดหมวดหมู่หนังสือระบบทศนิยมดิวอี้ได้นำ
ตัวอย่างหนังสือมาให้ผู้อบรมได้ลองแยกหมวดหมู่
หนังสือให้ดู ซึ่งส่วนใหญ่สามารถจำแนกหมวดหมู่
หนังสือได้ถูกต้องตามที่ได้อธิบายไว้ 10 หมวดใหญ่

สุดท้าย สรุปประเด็นสำคัญ บรรณารักษ์
อาสาสมัครจะมีกลยุทธ์บริหารงานห้องสมุดและวิธี
สร้างบรรยากาศห้องสมุดให้ยึดหลักห้องสมุด 3 ดี
ของกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ หนังสือดี
บรรยากาศดี และบรรณารักษ์ดี ผู้ฟังมองมาอย่าง
ใคร่รู้จึงอธิบายในแต่ละดี ดี ดี ให้ฟัง หลายคนจด

ลงสมุด ทีมงานโครงการนั่งฟังอยู่ท้ายสุดพากัน
พยักหน้าด้วยท่าทีพอใจ...การส่งเสริมการอ่านนำ
เรื่องทศวรรษการอ่านเป็นวาระแห่งชาติ และ
กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหนังสือโลกมาจุด
ประกายให้รับรู้ ทั้งหมดเด็กกล่าวชื่นชมเทศบาลที่
ให้ความสำคัญเรื่องห้องสมุดและเยาวชน ประบมือ
ต่างๆให้กับเยาวชนจิตอาสา สำคัญสุดๆขอบคุณ
เทศบาลที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลเชิญหอสมุดแห่งชาติ
มาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่เยาวชนอาสาของ
ชุมชนสมุทรปราการ

เก็บตกสุดท้าย! แชะ! แชะ! แชะ! ถ่ายภาพ
ร่วมกันเป็นที่ระลึก กล่าวอำลา ข้าพเจ้าเดินทางกลับ
รู้สึกเหนื่อยแต่ก็มีความสุขในใจที่ได้มีโอกาสมา
ถ่ายทอดความรู้ให้กับชุมชนจังหวัดบ้านเกิด ได้
ประสบการณ์ในมุมซ้ำๆ ในการเป็นวิทยากรครั้ง
แรก รู้สึกสนุก ตื่นเต้น และซาบซึ้งในมิตรไมตรีของ
ชาวชุมชนสมุทรปราการ...

เหนืออื่นใด ข้าพเจ้าได้มีโอกาสฝึกฝนตัวเอง
ในการเป็นวิทยากรอันเป็นภารกิจหนึ่งในงานการ
ฝึกอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศ
ศาสตร์ของวิสัยทัศน์หอสมุดแห่งชาติ “แหล่ง
รวบรวมมรดกภูมิปัญญาด้านทรัพยากรสารสนเทศ

**ที่สมบูรณ์และทันสมัย มุ่งให้บริการอย่างดีเด่น
พร้อมเป็นผู้นำด้านวิชาชีพห้องสมุด”** โครงการ
อบรมบรรณารักษศาสตร์ร่วมพัฒนาชุมชน จังหวัด
สมุทรปราการจะอยู่ในความทรงจำของข้าพเจ้าไปอีก
นานแสนนาน...

หอสมุดแห่งชาติ ประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

บังอร เกษมพงษ์ *

LWN ฉบับนี้ขอนำเสนอข้อมูลที่น่าสนใจ
ของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนเป็นประเทศที่
3 คือ ประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซีย (Republic of
Indonesia) เป็นประเทศหมู่เกาะที่มีขนาดใหญ่ที่สุด
ในโลก ประกอบด้วยเกาะใหญ่น้อยกว่า 17,508
เกาะ รวมอยู่ในพื้นที่ 4 ส่วนคือ

1. หมู่เกาะซุนดาใหญ่ ประกอบด้วย เกาะชาว
สุมาตรา บอร์เนียว และสุลาเวสี
2. หมู่เกาะซุนดาน้อย ประกอบด้วย เกาะ
เล็กๆที่ตั้งอยู่ทางตะวันออกของเกาะชาว
ได้แก่ เกาะบาห์ลี ลอมบอก ซุมบาวา ซุมบา
ฟอเรส และติมอร์

3. หมู่เกาะมาลุก หรือหมู่เกาะเครื่องเทศ
ตั้งอยู่ระหว่างสุลาเวสี กับอิเรียนจายา
บนเกาะนิวกินี
4. อิเรียนจายา ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของ
ปาปัวนิวกินี ตั้งอยู่บนเส้นทางเชื่อมต่อ
ระหว่างมหาสมุทรแปซิฟิกกับมหาสมุทร
อินเดีย และเป็นสะพานเชื่อมระหว่างทวีป
เอเชียกับออสเตรเลีย สามารถควบคุม
เส้นทางการติดต่อระหว่างทั้งสองมหาสมุทร
โดยผ่านช่องแคบที่สำคัญเช่น ช่องแคบ
มะละกา ช่องแคบซุนดา และช่องแคบ
ลอมบอก ซึ่งเป็นเส้นทางขนส่งน้ำมันจาก
ตะวันออกกลางมายังประเทศในภูมิภาค
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชีย

สาธารณรัฐอินโดนีเซีย มีพื้นที่ 1,919,440
ตารางกิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศเป็นหมู่เกาะ
17,508 เกาะ ภูมิอากาศเขตร้อนชื้นมี 2 ฤดู คือ
ฤดูแล้งและฤดูฝน เมืองหลวงชื่อ จาการ์ตา
(Jakarta) มีประชากร 224.9 ล้านคน (61% อาศัย
อยู่บนเกาะชาว) ศาสนาอิสลามเป็นศาสนาประจำ
ชาติ (อิสลาม 86.1% คริสต์นิกายโปรเตสแตนต์
5.7% คริสต์นิกายแคทอลิก 3% ฮินดู 1.8% และ

*บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มวิจัยและพัฒนาห้องสมุด

อื่นๆ 3.4%) ภาษาอินโดนีเซีย (Bahasa Indonesia ซึ่งดัดแปลงมาจากภาษามลายู)) เป็นภาษาราชการ นอกจากนี้ยังมีการใช้ภาษาอื่น ได้แก่ อังกฤษ ดัตช์ และภาษาพื้นเมืองกว่า 583 ภาษา (ส่วนใหญ่พูดภาษาจาวา) สกุลเงิน คือ รูเปียห์

ระบอบการปกครอง ประชาธิปไตยแบบสาธารณรัฐ โดยมีประธานาธิบดีเป็นประมุข คือ ดร.ซูซีโ บัมบัง ยูโดโยโน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ของอินโดนีเซีย (ที่ผ่านมาประธานาธิบดี มาจากการแต่งตั้งโดย MPR) ตามรัฐธรรมนูญระบุให้ประธานาธิบดีเป็นหัวหน้ารัฐบาลและเป็นผู้บัญชาการกองทัพบก และอยู่ในตำแหน่งติดต่อกันได้ไม่เกิน 2 สมัย (สมัยละ 5 ปี)

เศรษฐกิจ อินโดนีเซียถือว่าเป็นประเทศที่มีเศรษฐกิจขนาดเล็ก โดยข้อมูลสถิติในปี 2548 ระบุว่าเศรษฐกิจอินโดนีเซียคิดเป็นเพียงร้อยละ 9.45 ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเป็นร้อยละ 0.64 ของเศรษฐกิจโลกแม้ว่าจะมีเศรษฐกิจใหญ่กว่าประเทศสมาชิกด้วยกัน แต่เนื่องจากประชากรที่มากส่งผลให้รายได้ประชาชาติต่อหัวของอินโดนีเซียค่อนข้างต่ำ และถูกจัดให้อยู่ในสถานะของประเทศกำลังพัฒนา

ครึ่งหลังทศวรรษ 2540 เศรษฐกิจของอินโดนีเซียสามารถเจริญเติบโตได้อย่างน่าพอใจและค่อนข้างมีเสถียรภาพ อัตราการเจริญเติบโตระหว่างปี 2546 - 2550 อยู่ที่ 5.5 แม้ว่าจะต้องประสบปัญหาความเสี่ยงจากภายนอกและภัยธรรมชาติ โดยเฉพาะการก่อการร้ายที่เกาะบาหลี 2 ครั้ง และภัยจากคลื่นสึนามิ และในช่วงต้นปี 2550 แผ่นดินไหวครั้งใหญ่ไกล์ยกยการตา และน้ำท่วมครั้งใหญ่ในจาการ์ตา

โครงสร้างเศรษฐกิจของอินโดนีเซียประกอบด้วยภาคการผลิตสำคัญ 4 ส่วน ได้แก่ ภาคบริการ ภาคหัตถอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม

และภาคการทำเหมืองแร่ โดยในปี 2549 สัดส่วน
ภาคบริการคิดเป็นร้อยละ 40 ของ GDP ตามมาด้วย
ภาคหัตถอุตสาหกรรมร้อยละ 28 ภาคเกษตรกรรม
ร้อยละ 12.9 และการทำเหมืองแร่ร้อยละ 10

ภาคบริการและภาคหัตถอุตสาหกรรมของ
อินโดนีเซียไม่เพียงแต่มีความสำคัญต่อโครงสร้าง
เศรษฐกิจโดยรวมเท่านั้น ยังมีความสำคัญในแง่ของ
การเป็นตลาดแรงงานขนาดใหญ่ที่สุดที่รองรับ
แรงงานภายในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แรงงาน
ในเขตเมือง ในขณะที่ภาคเกษตรกรรมแม้จะมีมูลค่า
ทางเศรษฐกิจที่ต่ำ แต่ก็มีความสำคัญในการเป็น
แหล่งอาหารของประเทศ

อย่างไรก็ตาม ข้อได้เปรียบของอินโดนีเซีย
เมื่อเทียบกับประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ คือ
อินโดนีเซียมีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีค่าทาง
เศรษฐกิจอย่างอุดมสมบูรณ์ อาทิเช่น น้ำมัน ก๊าซ
ธรรมชาติ ถ่านหิน ดีบุก ทองแดง นิเกิล บ็อกไซต์
ทอง เงิน แร่เหล็ก ทรัพยากรธรรมชาติจากป่าเขต
ร้อน และประมง เป็นต้น

สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ รถยนต์
อุปกรณ์และส่วนประกอบ น้ำตาลทราย น้ำมัน
สำเร็จรูป เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์เครื่องจักรกล
และส่วนประกอบ เคมีภัณฑ์ เครื่องยนต์สันดาป
ภายในแบบลูกสูบ เม็ดพลาสติก ผลิตภัณฑ์พลาสติก
เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ เป็นต้น

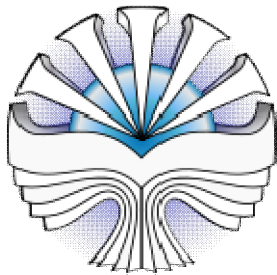
สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ เรือและ
สิ่งก่อสร้างลอยน้ำ ถ่านหิน เครื่องจักรไฟฟ้า และ
ส่วนประกอบ สินแร่โลหะอื่นๆ เศษโลหะและ
ผลิตภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ น้ำมันดิบ เครื่องจักรกลและ
ส่วนประกอบ ส่วนประกอบและอุปกรณ์รถยนต์
พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช สัตว์น้ำสด แช่เย็น แช่แข็ง
และแปรรูป เป็นต้น

การเมืองและสังคม อินโดนีเซียมีระบบการ
ปกครองแบบสาธารณรัฐ โดยมีประธานาธิบดีเป็น
ประมุขและหัวหน้าฝ่ายบริหารรัฐธรรมนูญปี 2488

ได้กำหนดให้ใช้หลักปรัชญาศีล เป็นหลักในการปกครองประเทศ ประกอบด้วย

1. การนับถือพระเจ้าองค์เดียว
2. การเป็นมนุษย์ที่เจริญและคงไว้ซึ่งความเที่ยงธรรม
3. ความเป็นเอกภาพของอินโดนีเซีย
4. ประชาธิปไตยแบบมีผู้แทน
5. ความยุติธรรมในสังคมชาวอินโดนีเซียทั้งหมด

หอสมุดแห่งชาติอินโดนีเซีย

หอสมุดแห่งชาติอินโดนีเซีย หรือเรียกเป็นภาษาอินโดนีเซียว่า Perpustakaan Nasional Republik ให้บริการหนังสือทั้งในด้านมนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเกษตรศาสตร์ ก่อตั้งขึ้น โดยประกาศของกระทรวงศึกษาธิการและวัฒนธรรม เมื่อปี พ.ศ. 2523 ซึ่งได้รวมห้องสมุด 4 สาขาเข้าด้วยกัน

หอสมุดแห่งชาติอินโดนีเซียไม่ได้เป็นหน่วยงานที่สังกัดส่วนราชการ แต่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานาธิบดีอินโดนีเซีย ในระยะแรก หนังสือส่วนใหญ่มาจากห้องสมุดของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติซึ่งเปิดเมื่อปี พ.ศ. 2411 ดำเนินงานโดยสมาคมศิลปะและวิทยาศาสตร์แห่งปัตตาเวีย (The Royal Batavian Society of Arts and Sciences) ส่วนหอสมุดแห่งใหม่เปิดเมื่อปี พ.ศ.2531 โดยมีมาตามซูฮาร์โตเป็นผู้สนับสนุนด้านการเงิน

หอสมุดแห่งชาติอินโดนีเซียมีที่มาย้อนหลังได้ถึงปี พ.ศ. 2321 จากการก่อตั้งสมาคมศิลปะและวิทยาศาสตร์แห่งปัตตาเวียที่เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในภูมิภาคเอเชีย สมาคมดังกล่าวได้จัดพิมพ์หนังสือและ

รวบรวมสิ่งพิมพ์ต่างๆ รวมทั้งสร้างหอสมุดโดยการสนับสนุนด้านวิชาการของชาวฮอลันดาผ่านบริษัทอินเดียตะวันออก (Dutch East Indies) หลังจากที่มีสิ่งพิมพ์เพิ่มมากขึ้นในช่วงครึ่งแรกของคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ สมาคมและห้องสมุดได้ย้ายไปก่อสร้างแห่งใหม่ในปี พ.ศ. 2411 ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติใน Merdeka Square ทั้งนี้ มีความพยายามที่จะย้ายสิ่งพิมพ์ไปยัง Royal Netherlands Institute of Southeast Asian and Caribbean Studies: KITLV แต่ก็ถูกต่อต้านจากสมาชิกจำนวนมาก ต่อมาในระหว่างปี พ.ศ. 2389 - 2453 สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ได้เพิ่มจำนวนมากขึ้น จากเดิมที่มีอยู่เพียง 1,115 รายการ ก็มีจำนวนมากกว่า 100,000 รายการ

ห้องสมุดของสมาคมได้รอดพ้นจากความขัดแย้งมาเป็นเวลานานจนถึงช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ดังเช่น ญี่ปุ่นซึ่งแม้จะเข้ามายึดครองอินโดนีเซียเป็นเวลาหลายปี รวมทั้งยังมีนักวิชาการญี่ปุ่นจำนวนมากเข้ามาอยู่ในสมาคม แต่ก็ไม่ได้แทรกแซงกิจการภายในของพิพิธภัณฑสถาน ทั้งนี้ เพราะองค์กรต่าง ๆ ที่อยู่ในสมาคมล้วนสนับสนุนการดำเนินงานของห้องสมุด โดยเฉพาะมีการรวบรวมสิ่งพิมพ์ของทางการในช่วงที่เกิดสงคราม

หลังจากอินโดนีเซียประกาศอิสรภาพ สมาคมได้เปลี่ยนชื่อเป็นสถาบันวัฒนธรรมแห่งอินโดนีเซีย (Indonesian Institute of Culture) หรือเรียกเป็นภาษาอินโดนีเซียว่า Lembaga Kebudayaan Indonesia ก่อนที่จะปิดตัวลงอีกครั้งในปี พ.ศ. 2505 ส่งผลให้ห้องสมุดต้องไปอยู่ภายใต้การดูแลของพิพิธภัณฑสถาน

การก่อตั้งหอสมุดแห่งชาติ

แม้ว่าแผนการก่อตั้งหอสมุดแห่งชาติอินโดนีเซียจะรวมอยู่ในแผนพัฒนาแห่งชาติฉบับที่ 1 ในปี พ.ศ. 2504 แต่ก็ไม่ได้ดำเนินการในปีต่อมา จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2516 Mastini Hardjoprakoso พนักงานของห้องสมุดพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ได้มีแนวคิดที่จะพัฒนาหอสมุดแห่งชาติ แต่กระทรวงศึกษาธิการและวัฒนธรรมในเวลานั้นไม่เห็นด้วย ในเวลาต่อมาแผนการจัดตั้งได้ถูกบรรจุไว้ในแผนงานของสำนักงานการวางแผนพัฒนาแห่งชาติ รวมไปถึงการบริการข้อมูลต่าง ๆ และเมื่อรัฐมนตรีคนใหม่เข้ามาดูแลในปี พ.ศ. 2521 ก็ได้สนับสนุนโครงการดังกล่าว

โดยเฉพาะมาตามชูฮาร์โตได้สนับสนุนเงินทุนในการ
จัดนิทรรศการเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ที่เกี่ยวข้องในช่วง
สมัยอาณานิคมและสร้างชาติ ซึ่งจัดแสดงที่
พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

หอสมุดแห่งชาติก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2523
โดยรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการและวัฒนธรรมได้
ประกาศเป็นกฎหมาย ซึ่งมีการรวมห้องสมุดต่างๆ
จำนวน 4 แห่งเข้าด้วยกัน ได้แก่ แผนกการเมือง
สังคม และประวัติศาสตร์ของศูนย์กลางพัฒนา
ห้องสมุดที่สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2495 แผนกข้อมูลทาง
บรรณานุกรม ซึ่งตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2496 ห้องสมุด
แห่งกรุงจากร์ตาของกระทรวงศึกษาธิการและ
วัฒนธรรมที่ก่อตั้งในปี พ.ศ. 2496 และห้องสมุด
พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

นอกจากนี้ ยังจัดตั้งระบบหอสมุดแห่งชาติ
โดยประกาศให้มีอำนาจดำเนินการตามที่กฎหมาย
กำหนด อย่างไรก็ตาม หอสมุดแห่งชาติอินโดนีเซีย
ได้อยู่ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการบริหารที่มี
อธิบดีด้านวัฒนธรรมซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ

กระทรวงศึกษาธิการและวัฒนธรรมเป็นประธาน
อาคารหอสมุดแห่งชาติอินโดนีเซียแห่งใหม่นี้เปิด
บริการเมื่อปี พ.ศ. 2522

ต่อมาเมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2532 ซึ่งมี
ประกาศของประธานาธิบดีฉบับที่ 1 ส่งผลให้หอสมุด
แห่งชาติอินโดนีเซียได้ดำเนินการรวมทรัพย์สินของ
ศูนย์พัฒนาห้องสมุดและออกมาจัดตั้งเป็นสถาบันที่
ไม่ได้สังกัดส่วนราชการโดยเฉพาะ
กระทรวงศึกษาธิการและวัฒนธรรม แต่ขึ้นตรงกับ
ประธานาธิบดีโดยได้แต่งตั้งเลขาธิการเป็น
ผู้รับผิดชอบ และในปี พ.ศ. 2540 ก็ได้ออกประกาศ
เพื่อปรับปรุงและทบทวนการดำเนินงานของหอสมุด
ในการเผชิญหน้ากับกระแสโลกาภิวัตน์

การบริการ

หอสมุดแห่งชาติอินโดนีเซียให้บริการแก่ประชาชนชาวอินโดนีเซียซึ่งในระยะแรกจะเน้นในด้านมนุษยศาสตร์ และต่อมาได้เพิ่มบริการด้านวิทยาศาสตร์โดยได้รับสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ จากศูนย์ข้อมูลและเอกสารด้านวิทยาศาสตร์ (Pusat Dokumentasi dan Informasi Ilmiah) รวมทั้งมีการรวมห้องสมุดของศูนย์เผยแพร่ข้อมูลด้านเกษตรกรรมและเทคโนโลยี (Pusat Perpustakaan dan Penyebaran Teknologi Pertanian) ซึ่งก่อนหน้านี้เป็นส่วนหนึ่งของสวนพฤกษศาสตร์

โบกอร์ที่อยู่ในความรับผิดชอบของห้องสมุดด้านเกษตรกรรมเข้ามาอีกด้วย ส่วนห้องสมุดสำคัญด้านอื่นๆ ก็ยังมีห้องสมุดของสถาบันเทคโนโลยีบันดุงและห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยอินโดนีเซีย

นอกจากนี้ หอสมุดแห่งชาติอินโดนีเซียได้เริ่มดำเนินโครงการเลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ การจัดทำบรรณานุกรมแห่งชาติในเอกสารภาษาโบราณและหลักปรัชญา ศิล รวมทั้งพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ และนำระบบ MARC มาใช้ในการลงรายการบรรณานุกรมของหนังสือ วัสดุทัศนวัสดุ และสื่อต่างๆ ในรูปแบบที่เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถอ่านได้ ขณะเดียวกัน ยังได้รับการสนับสนุนจากหอสมุดแห่งชาติอเมริกันและออสเตรเลียที่เข้ามาจัดตั้งสำนักงานประจำภูมิภาคขึ้นที่กรุงจาการ์ตา

ระบบงาน

ในปี พ.ศ. 2523 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและวัฒนธรรมได้ออกประกาศโครงสร้างระบบงานหอสมุด ซึ่งนอกจากหอสมุดแห่งชาติอินโดนีเซีย ยังรวมไปถึงการก่อตั้งหอสมุดสาขาในส่วนภูมิภาคและการบริหารงานต่าง ๆ โครงสร้างระบบงานหอสมุดดังกล่าวได้บูรณาการห้องสมุดต่างๆ อย่างเป็นระบบทั้งห้องสมุดโรงเรียน สถาบันการศึกษาและมหาวิทยาลัย ตลอดจนห้องสมุดเคลื่อนที่

เอกสารอ้างอิง

1. ศุภลักษณ์ สนธิชัย. *คู่มือนักท่องเที่ยวฉบับพกพาอินโดนีเซีย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อทิตตา, 2551.
2. วิทย์ บัณฑิตกุล. *อินโดนีเซีย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สถาพรบุ๊คส์, 2555.
3. http://en.wikipedia.org/wiki/National_Library_of_Indonesia ค้นเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2555
4. <http://travel.nationalgeographic.com/travel/countries/indonesia-photos> ค้นเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2555
5. <http://www.networkforafreesociety.org/2012/07/02/jakarta-freedom-library> ค้นเมื่อวันที่ 17 กันยายน 2555

Retirement Poems

LWN ฉบับนี้ ขออนุญาตพัก
ภาษาอังกฤษที่'เก็บ'ไว้ของห้องสมุดไว้
ก่อนนะค่ะเพื่อให'เข้ากับบรรยากาศสำคัญ
ของเดือนกันยายนซี'งถือเป็นเดือนสุดท้าย
ในชีวิตราชการของผู้ที่'กำลังเกษียณอายุ
ราชการ

เราขอแนะนำบทกวีภาษาอังกฤษพร้อมทั้ง
คำศัพท์ที่'น่าสนใจ'สร้างขวัญและ
กำลังใจให้แก่ผู้ที่'กำลังเกษียณอายุ
ราชการทุกท่าน และการสร้างอุดมการณ์
ในการปฏิบัติงานของคนรุ่นหลังต่อไป

Retirement Poems

We'll Miss You

Hard working lady for so many years,
Had to adapt and switch several careers.
Whatever you did, you did it with passion,
you always knew, quite a bit about fashion.

Positive attitude we simply adored,
with you around, we never got bored.
When there was an issue, you understood,
your people skills were extremely good.

Just want to say, we'll miss you a great deal,
with you not around, awkward it'll feel.
Wish you the best and as you retire,
you'll do all those things, you truly desire.

พวกเราจะคิดถึงคุณ

คุณเป็นผู้หญิงที่ทำงานเก่งและทำงานหนักมาเป็นเวลานาน
คุณได้สร้างผลงานและได้ผ่านประสบการณ์ที่หลากหลายในชีวิตการทำงานของคุณ
ไม่ว่าอะไรก็ตามที่คุณทำ....คุณทำมันด้วยแรงปรารถนาของหัวใจ
เพราะคุณรู้ดีว่า...ผลงานนั้นๆ จะสร้างชื่อเสียงให้คุณ
เราชื่นชมการมองโลกแง่ดีของคุณอย่างจริงใจ
เวลาที่ได้อยู่กับคุณ...เราไม่เคยรู้สึกเบื่อหน่ายเลย
เมื่อมีปัญหาขึ้นมาเมื่อไร...คุณเข้าใจมันเสมอ
ทักษะต่างๆ ที่ได้จากคุณ...มันเป็นสิ่งที่สุดยอด
เราอยากจะทำดีกว่า...
เราจะคิดถึงคุณ...เพราะคุณคือสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับเรา
ในวันที่ไม่มีคุณ...พวกเราคงรู้สึกอึดอัดใจไม่น้อย
เราขอให้คุณโชคดีในวาระเกษียณอายุที่จะมาถึงนี้
และขอให้คุณประสบกับสิ่งที่ปรารถนาอย่างแท้จริงของคุณ

เอกสารอ้างอิง

<http://www.anitapoems.com/retirement-poems.html> คันเมี' อวัน 10 สิงหาคม 2555

คำศัพท์

Adapt (vi., vt.) ปรับตัว ปรับให้เหมาะๆ ดัดแปลง

Ex. The recipe here is a pork roast adapted from the new chef.

Switch (n.v.) การเปิดปิด การเปลี่ยน การสลับ

Ex. She started studying Library Science, but switched to Business Administration in her second year.

Career (n., vt.) งาน อาชีพ ชีวิตการทำงาน

Ex. He's hoping for a career as a police officer.

Passion (n.) ความรู้สึกที่รุนแรง ความรัก ความใคร่ ความโลภ ความหลง กีเลส ตัณหา

Ex. Politics and philosophy were his lifelong passions.

Attitude (n.) ท่าทาง กิริยาท่าทาง การวางตัวทัศนคติ เจตคติ

Ex. It's often very difficult to change people's attitudes.

Adore (vi., vt.) นิยม เคารพ บูชารัก

Ex. I adore my father and mother.

Issue (n., vi., vt.) การออกคำสั่ง การตีพิมพ์ออกมา สิ่งตีพิมพ์ ประเด็นปัญหา ผลที่เกิดขึ้น

Ex. Don't worry about who will do it that's just a side issue.

Extremely (adv.) อย่างถึงขีดสุด อย่างสุดขีด

Ex. They played extremely well.

Great deal (n.) (จำนวน) เยอะแยะ มากมาย

Ex. They still need a great deal more money to finish the project.

Awkward (adj.) เอะอะเขิน งุ่มง่าม ไม่รู้จะทำอย่างไร ดี อึดอัดใจ

Ex. Just stop being so awkward and help me push the car.

Retire (vi., vt., adj.) ถอยออก ถอนตัว ปลด ปลดเกษียณ

Ex. She is due to retire as director next year.

Truly (adv.) อย่างแท้จริง แน่แท้ จริงๆ อย่างซื่อสัตย์

Ex. He truly believes he can cure himself by willpower alone.

Desire (n., vt.) ความปรารถนา ความต้องการ ราคะ ต้องการ ประสงค์

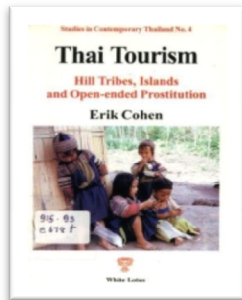
Ex. I desire only to be left in peace.

Skill (n.) ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญ ความสามารถ ฝีมือ ชำนาญ

Ex. Simon had great writing skills.

หนังสือของประเทศไทยและอาเซียน
(Book about Thailand & ASEAN)

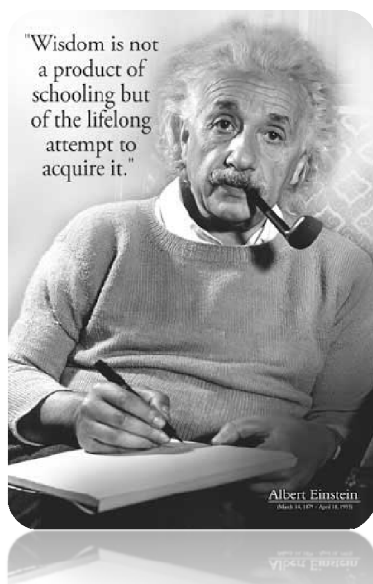
Cohen, Erik. **Thai tourism: hill tribes, islands and open-ended prostitution.**
Bangkok : White Lotus, 2001. 396 p. ; 21 cm.

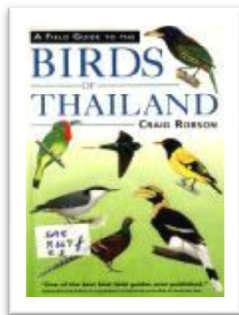
Presents the story about tourism of Thailand in 3 articles are hill tribes tourism of the northern, islands tourism of southern, and open-ended prostitution.

H.R.H. Princess Maha Chakri Sirindhorn, H.I.H. Prince Akishinonomiya Fumihito. **Chickens and humans in Thailand: their multiple relationships and domestication/Honorary editors.** Bangkok : The Siam Society, 2009. 459 p. : illus ; 26 cm.

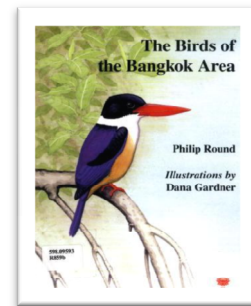
Presents the story of chickens in all modern genes are said to be derived from the subspecies of Gallus Gallus found in Northern of Thailand and relationship between humans and chickens.

Robson, Craig. **A Field Guide to the Birds of Thailand**. Bangkok : Asia Books, 2002. 272 p. : illus, map ; 23 cm.

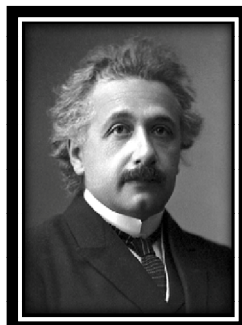
This book details the birds of Thailand in identification, voice, habitat and distribution of all the species and distinctive subspecies.

Round, Philip. **The birds of the Bangkok area**. Bangkok : White Lotus, 2008. 226 p. : illus ; 30 cm.

This book provides full identification, biological, and ecology of birds lists found in Bangkok (237 species) with pictures, maps and gazetteer of all locations, and bird-watching sites lists around Bangkok area.

Weakness of attitude becomes weakness of character.

Albert Einstein

วิทย์ บัณฑิตกุล. รู้จักประชาคมอาเซียน. พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพฯ : สถาพรบุ๊คส์, 2555. 215 หน้า. ภาพประกอบ.

ประเทศเล็ก ๆ กลุ่มหนึ่งในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 10 ประเทศ ได้แก่ บรูไน กัมพูชา พม่า ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย ลาว สิงคโปร์ อินโดนีเซีย เวียดนาม และไทย รวมตัวกันภายใต้ชื่อ "อาเซียน" เพื่อต่อกรกับความซับซ้อนผันผวนของโลก และในปี พ.ศ. 2558 นี้ อาเซียนจะพัฒนาเป็น "ประชาคมอาเซียน" ยกระดับความเป็นองค์กรที่ดูแลประสานประโยชน์ในประเทศสมาชิกอย่างกว้างขวาง ครอบคลุมทั้งในมิติการเมือง สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ภายใต้กฎบัตรหรือข้อบังคับเดียวกัน เพื่อความผาสุกมั่นคงอย่างยั่งยืนในประเทศสมาชิก และเป็นองค์กรที่ประชาคมโลกให้การยอมรับ คล้ายกับสหภาพยุโรปในซีกโลกตะวันตก

ฉันและเธอ "เราคืออาเซียน". กรุงเทพฯ : อมรินทร์, 2554. 45 หน้า. ภาพประกอบ.

อาเซียนมีชื่อเต็มว่า สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีสมาชิกอยู่ 10 ประเทศ ได้แก่ บรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย พม่า ไทย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ เวียดนาม ซึ่งถูกตั้งขึ้นเพื่อให้ 10 ประเทศสมาชิกทำงานร่วมกัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในเรื่องเศรษฐกิจต่างๆ เรื่องความเป็นอยู่ของประชาชนอีกด้วย

วิทย์ บัณฑิตกุล. สาธารณรัฐอินโดนีเซีย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สถาพรบุ๊คส์. 2555. 182 หน้า. ภาพประกอบ.

ศุภลักษณ์ สนธิชัย. คู่มือนักท่องเที่ยวฉบับพกพาอินโดนีเซีย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อติตตา, 2551. 144 หน้า. ภาพประกอบ.

สาธารณรัฐอินโดนีเซียเป็น 1 ใน 5 ประเทศในการก่อตั้งอาเซียน เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 1967 เป็นประเทศที่มีความหลากหลายของผู้คน ภาษาวัฒนธรรม ท่ามกลางภูมิประเทศที่เป็นหมู่เกาะนับพันนับหมื่นเกาะ และภูเขาไฟที่มากมาย

อินโดนีเซีย ประเทศหมู่เกาะที่ใหญ่ที่สุดในโลก ตื่นตาตื่นใจไปกับความงดงามของหาดทราย ชายทะเลที่สวยงาม เส้นผ่าของภูเขาไฟที่มีทั้งดับสนิทแล้วและที่ยังคุกรุ่นอยู่ ร่วมสัมผัสศิลปวัฒนธรรมและประเพณีอันหลากหลายที่สืบทอดกันมา ด้วยข้อมูลที่ทันสมัยครบครัน พร้อมภาพประกอบสีที่ชัดเจนที่จะทำให้คุณรู้สึกเหมือนได้ไปเยือนอินโดนีเซียด้วยตัวเองเลยทีเดียว

กล้วยไม้มีดอกซ้ำ
การศึกษาเป็นไป
แต่ดอกออกคราวไร
งานสั่งสอนปลูกปั้น

ฉันใด
เช่นนั้น
งามเด่น
เสร็จแล้วแสนงาม

ความเคลื่อนไหวหอสมุดแห่งชาติ
(Up to Date @ NL)

โครงการศึกษาดูงานการบริการพิเศษ ISBN ISSN CIP ณ ประเทศญี่ปุ่น

ระหว่างวันที่ 6-10 สิงหาคม 2555 ที่ผ่านมา ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดแห่งชาติพร้อมทั้งคณะบรรณารักษ์และบุคลากรหอสมุดแห่งชาติส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวม 10 คน ได้เดินทางไปประเทศญี่ปุ่นตาม โครงการศึกษาดูงานการบริการพิเศษ ISBN ISSN CIP ณ เมืองโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น เป็นเวลา 5 วัน

วัตถุประสงค์ของโครงการฯ คือ เพื่อเรียนรู้แนวคิดและเทคโนโลยีใหม่ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการบริการของสำนักหอสมุดแห่งชาติ เพื่อให้เกิดความคิดริเริ่ม

สร้างสรรค์ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น อีกทั้งเพื่อการสร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศอีกด้วย

โดยมีกำหนดการเข้าเยี่ยมชมกิจการด้านการบริการพิเศษ ดังนี้ การกำหนดเลขมาตรฐานสากลประจำวารสาร (ISSN) และการบริการข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ (CIP) ของหอสมุดแห่งชาติญี่ปุ่น (National Diet Library) และหอสมุดนานาชาติด้านวรรณกรรมเยาวชน (The International Library of Children's Literature)

และในวันถัดไป คณะฯ ได้เข้าเยี่ยมชมกิจการด้านการกำหนดเลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ (ISBN) ของสำนักงานผู้แทนกำหนดเลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือในประเทศญี่ปุ่น (Japan ISBN Agency) หอจดหมายเหตุแห่งชาติญี่ปุ่น และแหล่งมรดกภูมิปัญญา วัฒนธรรม คติความเชื่อของชาวญี่ปุ่น ได้แก่ วัดเซนโซจิ หรือวัดอาซากุซาคันนอน และศาลเจ้าเมจิจินจู เป็นต้น

โครงการประชุมวิชาการประจำปี 2555

กลุ่มวิจัยและพัฒนาห้องสมุด สำนักหอสมุดแห่งชาติ ได้จัดโครงการประชุมวิชาการประจำปี 2555 เรื่อง ห้องสมุดกับประชาคมอาเซียน: มุมมองของสื่อ เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2555 ณ ห้องประชุมสำนักหอสมุดแห่งชาติ ซึ่งโครงการนี้เป็นโครงการที่กลุ่มวิจัยฯ ได้จัดต่อเนื่องจากปีที่แล้ว

โดยมีวัตถุประสงค์ระดมความคิดเห็น นำเสนอ ปัญหา และอุปสรรค เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขและกำหนดแนวทางการดำเนินงานของสำนักหอสมุดแห่งชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป

โครงการฯ ได้รับเกียรติจากท่านรองอธิบดีกรมศิลปากร นางสุรีย์รัตน์ วงศ์เสงี่ยม เป็นประธานกล่าวเปิดการประชุมและร่วมเป็นวิทยากรรับเชิญ

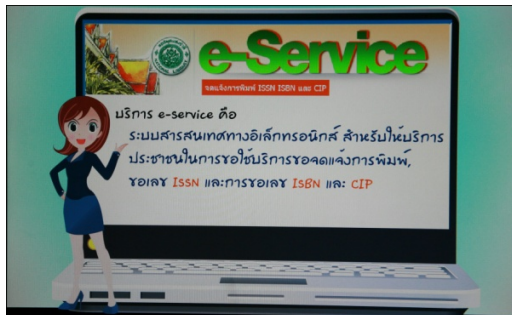
ช่วงเช้า พร้อมทั้งมอบนโยบายและทิศทางการดำเนินงานของกรมศิลปากรแก่ข้าราชการที่เข้าร่วมประชุม

นอกจากนี้ในตอนบ่ายเป็นการบรรยายหัวข้อห้องสมุดกับประชาคมอาเซียน : มุมมองของสื่อ โดยกลุ่มวิจัยฯ ได้รับเกียรติจากสื่อมวลชนซึ่งมีชื่อเสียงมาให้ความรู้ในหัวข้อดังกล่าว ได้แก่ คุณชัยรัตน์ ฅมยา บรรณาธิการข่าวต่างประเทศและผู้ประกาศข่าว สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสในครั้งนี้

**การประชุมเสวนาเรื่อง E-service:
การให้บริการ ISBN / ISSN / CIP /
และจัดแจ้งการพิมพ์**

เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2555 ที่ผ่านมา ด้วย
กรมศิลปากร ร่วมกับสำนักหอสมุดแห่งชาติและงาน
เทคโนโลยีสารสนเทศ จัดการประชุมเสวนาเรื่อง
**E-service: การให้บริการ ISBN / ISSN / CIP / และ
จัดแจ้งการพิมพ์ ณ ห้องประชุมวชิรญาณ**
สำนักหอสมุดแห่งชาติ

โดยมี ท่านรองปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
ศ.ดร.อนันต์ โปษยานนท์ ให้เกียรติเป็นประธาน
เปิดการประชุมเสวนาฯ ในครั้งนี้

กิจกรรมในงานมีการร่วมเสวนาให้ความรู้
และตอบข้อซักถามโดยวิทยากร และนักวิชาการกรม
ศิลปากรหลายท่าน อาทิ ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด

แห่งชาติ หัวหน้ากลุ่มพัฒนาศักยภาพการสารสนเทศ
สำนักหอสมุดแห่งชาติ นิติกรชำนาญการพิเศษ
กรมศิลปากร และนายกสมาคมผู้จัดพิมพ์แห่ง
ประเทศไทย เป็นต้น

การเสวนาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้
ความรู้และเข้าใจวิธีการขอรับบริการ ISBN / ISSN /
CIP / และจัดแจ้งการพิมพ์ แก่สำนักพิมพ์ โรงพิมพ์
หน่วยงานภาครัฐและเอกชน และประชาชนทั่วไป
จำนวนกว่า 200 คนเข้าร่วมงาน

ลาที่... มิใช่ลาก่อน

วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นอีกวาระหนึ่งที่
พวกเราชาวหอสมุดแห่งชาติต้องกล่าวคำอำลากับ
ข้าราชการ จำนวน ๔ ท่าน ซึ่งเป็นข้าราชการที่
เกษียณอายุราชการ จำนวน ๓ ท่าน คือ ผู้อำนวยการ
สำนักหอสมุดแห่งชาติ (นางวิลาวัลย์ ทรัพย์พันธุ์)
และบรรณารักษ์อีก ๒ ท่าน คือ นางสาวศิริพรรณ
ชันธประดิษฐ์ และนางอนงค์ เขียวพลอย ส่วนอีก ๑ ท่าน
เป็นข้าราชการที่แสดงความจำนงขอเกษียณอายุราชการ
ก่อนกำหนด คือ นางทรงพรพรณ สวนทอง เจ้าพนักงาน
การเงินและบัญชี

พวกเราทำงานร่วมกันมาปีต่อไป... ๑ ปีมี ๒๕๕
วันทำงาน...ทำงานวันละ ๘ ชั่วโมง...ชั่วโมงละ ๓,๖๐๐
วินาที รวมเป็น ๒๘,๘๐๐ วินาทีต่อวัน หรือ
๗,๐๕๖,๐๐๐ วินาทีต่อปี... การกล่าวคำอำลาไม่ใช่เรื่อง
ยาก...แต่การต้องกล่าวคำอำลาให้กับเพื่อนร่วมงานอันเป็นที่
รักและทำงานร่วมกันมานานหลายปีนั้นยากจะทำใจ...แต่
งานเลี้ยงย่อมมีวันเลิกรา พวกเราจึงขอใช้โอกาสนี้แสดง
มุทิตาจิตต่อกัน...ก็แค่คำอำลา...ลาที่...มิใช่ลาก่อน...

ผู้บริหารคนที่ 13

นางวิลาวัลย์ ทรัพย์พันธุ์
ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดแห่งชาติ

นางสาวศิริพรรณ ชันธประดิษฐ์
บรรณารักษ์

นางทรงพรพรณ สวนทอง
เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี

นางอนงค์ เขียวพลอย
บรรณารักษ์

ด้วยรักเรา ยิ่งกว่า มหาสมุทร
จะไม่หยุด ความรัก สมบัติสรวง
จากวันนี้ แม้ฟ้าไป ไกลแสนนาน
ตลอดกาล รักมิเลือน เหมือนเดือนปี ☺

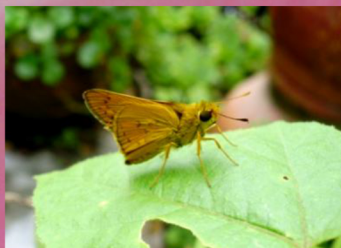

*Retiring is not how
we would describe you.*

*We have a feeling
that it is the beginning of
another exciting
chapter in your life.*

*Whatever retirement
means to you
may it bring greater
personal fulfillment
than you ever
thought possible.*

Congratulations!

ส่วนบริการอื่นของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

ศูนย์บริการสืบค้นการวิจัยทางสังคมศาสตร์

ถ.หน้าพระธาตุ แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200 โทรศัพท์ 02 221 6830 แฟกซ์ 02 221 6830

หอสมุดดำรงราชานุภาพ

บริเวณวังวรดิศ 182 ถนนหลานหลวง เขตป้อมปราบฯ กรุงเทพฯ 10100 โทรศัพท์ 02 282 9110 แฟกซ์ 02 282 9110

www.princedaenglib.org

หอวิชาฐานุสรณ์

ถ.สามเสน เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทรศัพท์ 02 281 7570 แฟกซ์ 02 282 0264

หอเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช

ถ.สามเสน เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทรศัพท์ 02 281 7541 แฟกซ์ 02 281 7543

หอสมุดดนตรีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ และห้องสมุดดนตรีจุฬาราชวิทยาลัยรัตนธร

ถ.สามเสน เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทรศัพท์ 02 281 5212 ต่อ 405 และ 406 แฟกซ์ 02 281 7543

คลังสิ่งพิมพ์

93 หมู่ 3 ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม 73170 โทรศัพท์ 02 482 1387-9 แฟกซ์ 02 482 1388